

ธนาคารหน่วยกิต

โดย

ปัทมา วีระวานิช

นายกสภาสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 3
กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิสถาบันคุณวุฒิวิชาชีพฯ
19 มีนาคม 2568

สาระสำคัญ

1. นโยบายการศึกษา
2. การศึกษาสำหรับบุคคลทุกกลุ่มทุกช่วงวัย
3. สภาพแวดล้อมการจัดการเรียนรู้ที่ยืดหยุ่น
Flexible Learning Environment
4. ระบบธนาคารหน่วยกิต
 - 4.1 สภาพปัจจุบันการนำระบบธนาคารหน่วยกิตมาใช้ในประเทศไทย
 - 4.2 โครงสร้างการทำงานของระบบธนาคารหน่วยกิตทุกระดับ
 - 4.3 ระบบธนาคารหน่วยกิตดิจิทัล
 - 4.4 การขับเคลื่อนระบบธนาคารหน่วยกิตให้เป็นรูปธรรม
5. กรณีกีฬาหลักเกณฑ์ และวิธีการเทียบโอนความรู้และประสบการณ์รายวิชา

1. นโยบายการศึกษา

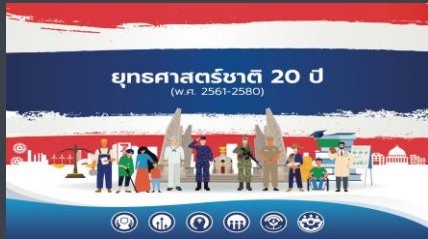

ความเชื่อมโยงนโยบายสู่การปฏิบัติ

1

2

3

4

5

เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals)

“เปลี่ยนโลกของเรา : วาระ2030 เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน”

ประกอบด้วย 17 เป้าหมาย (Goals) และ 169 เป้าประสงค์ (Targets)

MDGs 2000-2015

เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน

- SDGs เป็นการสานต่อภารกิจที่ยังไม่บรรลุผลสำเร็จภายใต้เป้าหมายการพัฒนาแห่งสหัสวรรษ (MDGs) และเน้นการพัฒนาที่สมดุลระหว่าง เศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม

SDGs 2016-2030

การประชุมสหประชาชาติระดับผู้นำเพื่อรับรองวาระการพัฒนาภายหลังปี ค.ศ. 2015 เมื่อ 25-27 ก.ย. 2558 ณ สหประชาชาติ นครนิวยอร์ก
รับรองเอกสารว่าด้วยการปฏิรูปโลกของพวกเรา: วาระแห่งปี ค.ศ. 2030 เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

“Transforming Our World: The 2030 Agenda for Sustainable Development”

พันธะสัญญาทางการเมืองในระดับผู้นำเพื่อกำหนดทิศทางพัฒนาที่ยั่งยืนของโลกในอีก 15 ปีข้างหน้า

ยืนยันเจตนารมณ์ทางการเมืองของประเทศสมาชิกในการแก้ไขปัญหาคะดุมความยากจนและขจัดความเหลื่อมล้ำในทุกมิติและรูปแบบ และบรรลุวาระการพัฒนาที่ยั่งยืน

สานต่อภารกิจที่ยังไม่บรรลุผลสำเร็จภายใต้เป้าหมายการพัฒนาแห่งสหัสวรรษ (MDGs)
กำหนด 17 เป้าหมาย และ 169 เป้าประสงค์ครอบคลุมด้านเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม

กรอบยุทธศาสตร์ชาติระยะ 20 ปี
(พ.ศ. 2560 - 2579)

วิสัยทัศน์

“ประเทศมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน
เป็นประเทศพัฒนาแล้ว
ด้วยการพัฒนา
ตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง”

Thailand Transformation

ประเทศไทย

จะ 'เปลี่ยนไป'

ภายใต้

แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 13

ขับเคลื่อนด้วยเทคโนโลยี และนวัตกรรม

ก้าวทันพลวัตของโลก

ไทยได้รับการพัฒนาอย่างเต็มศักยภาพ

คำนึงถึงความยั่งยืนด้านสิ่งแวดล้อม

สังคมก้าวหน้า

เศรษฐกิจสร้างมูลค่า

อย่างยั่งยืน

13 หมายเหตุ เพื่อพลิกโฉมประเทศ

เป้าหมายพัฒนาประเทศไทยให้เป็นศูนย์กลาง 8 อุตสาหกรรม
บน 6 พื้นฐานสำคัญของประเทศ

แบ่งตาม 4 มิติการพัฒนา

นโยบายรัฐบาล

รัฐบาลเชื่อว่าทุนมนุษย์เป็นรากฐานที่สำคัญของ
การพัฒนาประเทศ รัฐบาลจะเร่งส่งเสริมผลักดัน
ให้เกิดการพัฒนาคนไทยทุกช่วงวัยอย่างเต็มกำลัง
และความสามารถ โดย เร่งผลักดันให้เกิดการ
พัฒนาคนไทยทุกช่วงวัย ประกอบด้วย

1. ส่งเสริมการเกิดและเติบโตอย่างมีคุณภาพ
ของเด็กทุกคนอย่างเท่าเทียม
2. ยกระดับทักษะและปลดล็อกศักยภาพของคน
ไทยเพื่อสร้างงานสร้างรายได้

Tourism
Hub

Wellness & Medical Hub

PERSONAL
PREVENTION

HEALTH
MONITORING

MENTAL
WELL-BEING

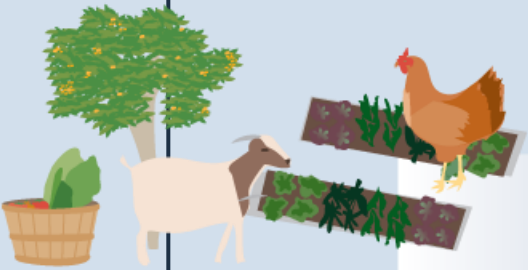

REJUVENATION
THERAPIES

SOCIAL & SHARING
COMMUNITY

Agriculture & Food Hub

LOCAL & REGIONAL
PRODUCERS

FOOD HUBS
Aggregation
Distribution
Marketing

CONSUMERS

WHOLESALE
BUYERS
Restaurants
Grocery stores
Hospitals

Aviation Hub

Logistics Hub

Future Mobility Hub

Digital Economy Hub

Financial Hub

รัฐบาลต้น 5F "Soft Power" ไทย

สู่สินค้าส่งออกทางวัฒนธรรม

อาหาร
(Food)

ภาพยนตร์/วิดิทัศน์
(Film)

การออกแบบแฟชั่นไทย
(Fashion)

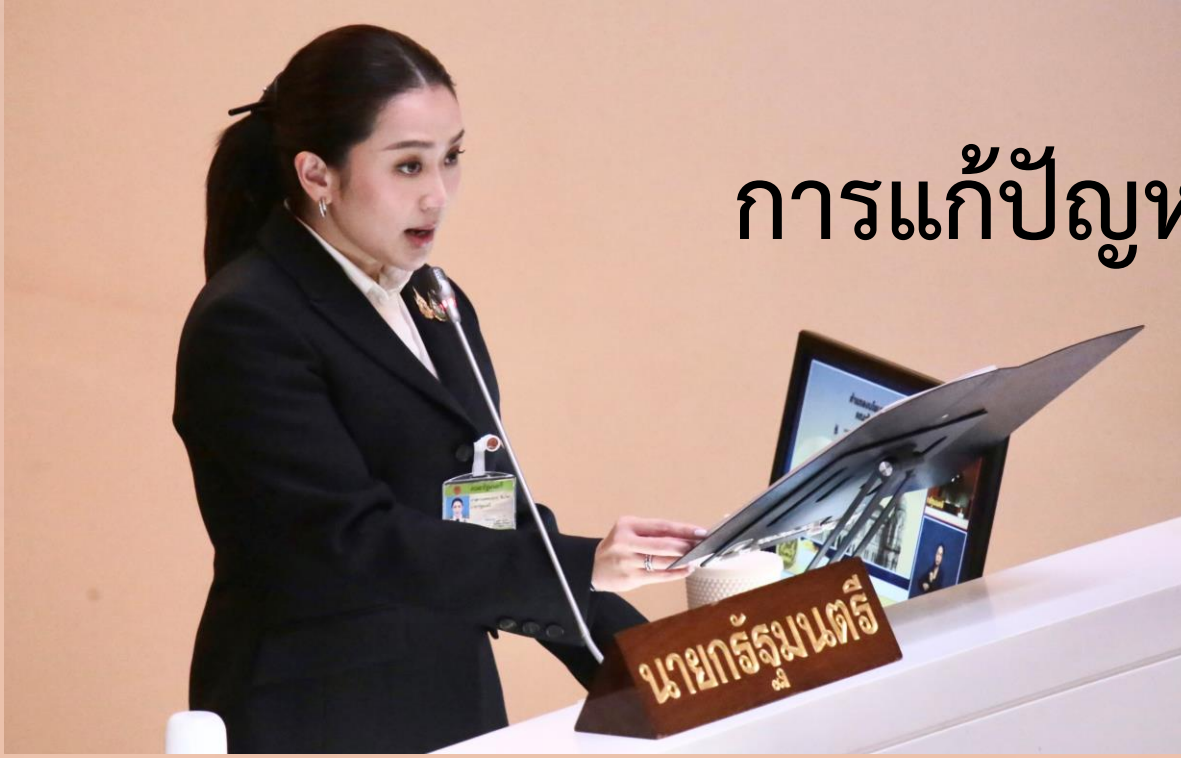

ศิลปะการป้องกันตัวแบบไทย
(Fighting)

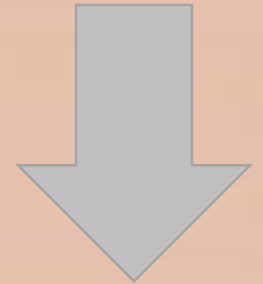

เทศกาลประเพณีไทย
(Festival)

"เพื่อสร้างรายได้และภาพลักษณ์ที่ดีของประเทศ
ด้วยอุตสาหกรรมวัฒนธรรมสร้างสรรค์ที่มีศักยภาพ ขับเคลื่อนเศรษฐกิจไทย"

นโยบาย Zero Dropout การแก้ปัญหาเด็กและเยาวชนนอกระบบ ให้กลายเป็นศูนย์

ขับเคลื่อนการจัดการศึกษาและการเรียนรู้แบบยืดหยุ่นและมีคุณภาพ
เพื่อขับเคลื่อน Zero Dropout

นโยบายรัฐบาลด้านการศึกษา

1 ส่งเสริมการเกิดและเติบโตอย่างมีคุณภาพของเด็กทุกคนอย่างเท่าเทียม

2 เด็กไทยเข้าถึงศูนย์ดูแลเด็กปฐมวัยที่มีมาตรฐาน ได้เรียนหนังสือที่ให้ความสำคัญกับการพัฒนาทักษะวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี การคิดวิเคราะห์อย่างมีเหตุผล

3 ส่งเสริมการปลดปล่อยศักยภาพทั้งด้านศิลปะ วัฒนธรรมและกีฬา

4 พัฒนาระบบการศึกษาที่ยืดหยุ่น ทั้งในระบบ นอกระบบ ตามอัธยาศัย และการเรียนรู้ตลอดชีวิต โดยใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัย เข้ามาสนับสนุน ตอบโจทย์ ศักยภาพผู้เรียน ลดภาระและความเหลื่อมล้ำในการเข้าถึงการศึกษาที่มีคุณภาพ

5 ส่งเสริมการเรียนรู้สองภาษาโดยใช้ AI

6 เน้นสอนทักษะที่ใช้ประโยชน์ได้ในชีวิตจริง เพื่อสร้างรายได้ (Learn to Earn)

7 ส่งเสริมให้เกิดความร่วมมือระหว่างรัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และภาคเอกชนในการจัดการศึกษาทุกระดับ

8 ค้นหาและช่วยเหลือเด็กและเยาวชนที่หลุดออกจากระบบการศึกษา

9 ส่งเสริมการปฏิรูประบบอาชีวศึกษา และอุดมศึกษา เพื่อให้ตอบสนองต่อความต้องการแรงงานในอนาคต รองรับการเรียนรู้ตลอดชีวิต (Life long-learning)

“ รัฐบาลส่งเสริมพัฒนาคนทุกช่วงวัย อย่างเต็มกำลังและความสามารถ ”

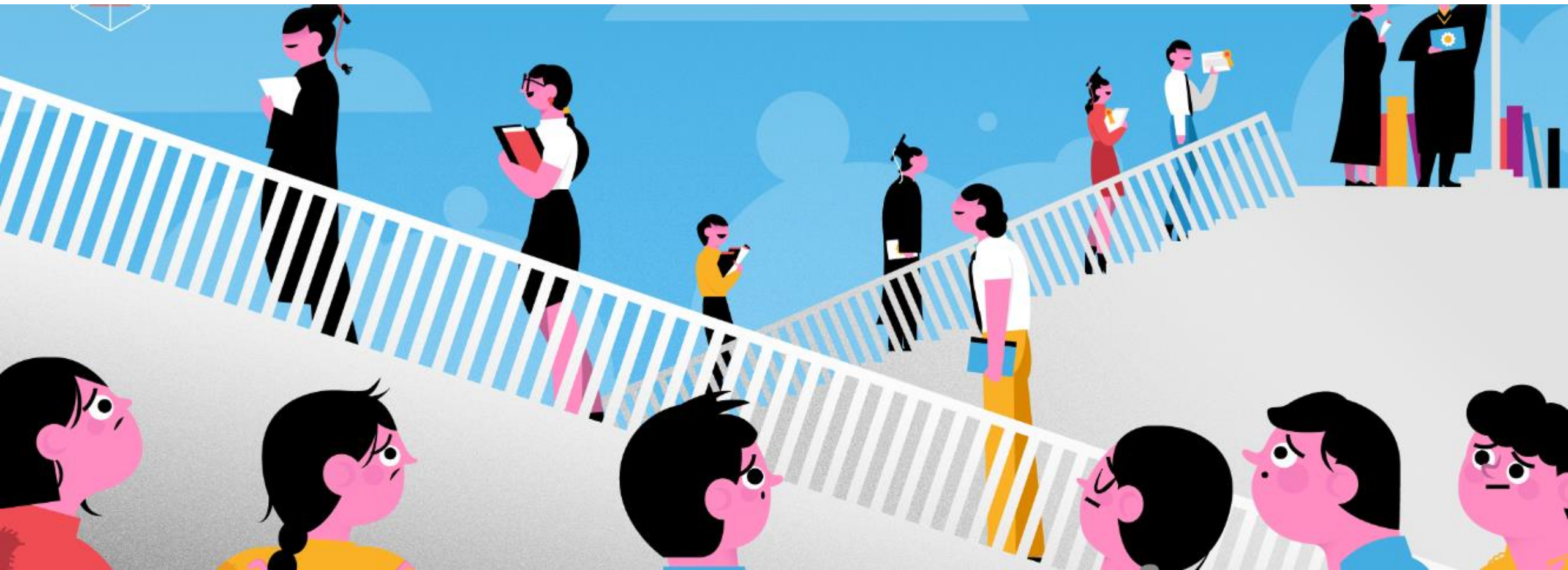
2. นโยบายการศึกษาเท่าเทียม และ Zero Dropout

Thailand Zero Dropout

จับตาความหวังใหม่
รักษาเด็กไทยในระบบการศึกษา

ความเหลื่อมล้ำพรากโอกาสจากเด็กและเยาวชน :
“Zero Dropout เด็กทุกคนต้องได้เรียน”
โครงการที่ช่วยไม่ให้เด็กไทยร่วงหล่นไปจากระบบการศึกษา

4 มาตรการสำคัญ Thailand Zero Dropout

ค้นหา

เด็กนอกระบบ ผ่านการ
เชื่อมโยงข้อมูลของ
หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ช่วยเหลือ

ครอบคลุมทั้งด้านการ
ศึกษา สุขภาวะ ความ
เป็นอยู่ และสภาพสังคม

ส่งต่อ

จัดการเรียนรู้แบบ
ยืดหยุ่น มีคุณภาพ
ตามเป้าหมายของเด็ก

ดูแล

ส่งเสริมภาคเอกชนให้มี
ส่วนร่วมในการดูแล จัด
การศึกษาแบบบูรณาการ

1. ค้นหา

ค้นหา และคัดกรอง โดยนำข้อมูลเด็กนอกระบบการศึกษาในแต่ละพื้นที่ให้คนในชุมชน เช่น ผู้ใหญ่บ้าน, อสม., อพม. ไปตรวจสอบคัดกรองเบื้องต้น ด้วยแอปพลิเคชัน Thailand Zero Dropout ที่ กสศ. พัฒนาขึ้น

2. ช่วยเหลือ

ตรวจสอบสาเหตุของปัญหาความต้องการ และนำไปสู่การวางแผนช่วยเหลือเป็นรายกรณี เพื่อให้ครอบคลุมการแก้ปัญหาทุกมิติ ทั้งเรื่องรายได้ สุขภาพ คุณภาพชีวิตของเด็กและครอบครัว รวมถึงการจัดการศึกษาที่ยืดหยุ่น หรือการพัฒนาทักษะอาชีพ เป็นต้น

3. ส่งต่อ

จัดการเรียนรู้แบบยืดหยุ่น มีคุณภาพตามเป้าหมายของเด็ก การทำงานตามขั้นตอนดังกล่าว จะมี Care Manager หรือผู้ดูแลรายกรณีที่อาจจะเป็นคุณครู หรืออาสาสมัครที่ใกล้ชิด ทำหน้าที่ติดตามดูแลและประสานความช่วยเหลือตามแผนที่ร่วมวางไว้

4. ดูแล

ส่งเสริมภาคเอกชนให้มีส่วนร่วมในการดูแล จัดการศึกษาแบบบูรณาการในลักษณะ Learn to Earn ให้เด็กและเยาวชนอายุ 15-18 ปี ได้พัฒนาทักษะการทำงานที่สอดคล้องกับตลาดแรงงาน มีรายได้เสริมระหว่างเรียน ด้วยการสนับสนุนให้สถานประกอบการเข้าร่วมจัดการศึกษาหรือการเรียนรู้ควบคู่กับการทำงาน

เด็ก Dropout คือ ใคร ใคร คือ เด็กเยาวชนนอกระบบการศึกษา องค์การยูเนสโกและยูนิเซฟได้ให้นิยามสากลคำว่า “เด็กนอกระบบการศึกษา” แบ่งออกเป็น 5 มิติ

มิติที่ 1 เด็กนอกระบบการศึกษากลุ่มแรกคือ เด็กปฐมวัยที่ยังไม่ได้เข้าเรียนอนุบาลหรือชั้นประถมศึกษา เป็นเด็กที่ไม่เคยเข้ามาอยู่ในระบบการศึกษา หรืออาจจะเรียกว่าเด็กตกหล่น ทำให้กระทรวงศึกษาธิการและกระทรวงมหาดไทยไม่รู้จักตัวตนของเด็กกลุ่มนี้มาก่อน ด้วยสภาพเช่นนี้จึงต้องพยายามค้นหาเด็กที่ควรจะได้เข้าเรียน แต่ยังไม่ได้เรียน

มิติที่ 2 และ 3 เด็กที่เข้าเรียนช้า หรือเข้าเรียนแล้ว แต่หลุดออกจากระบบการศึกษาไป ทั้งในระดับประถมและมัธยมต้น ซึ่งมีอยู่ประมาณ 1 ล้านคน โดยหน่วยงานด้านการศึกษาที่มีข้อมูลและรู้จักตัวตนของเด็กกลุ่มนี้ หากดูจากเลขประจำตัว 13 หลัก ก็สามารถติดตามตัวกลับเข้าสู่ระบบได้

ส่วนมิติที่ 4 และ 5 เด็กที่จัดอยู่ในกลุ่มเสี่ยงที่จะหลุดออกนอกระบบการศึกษา ทั้งประถมและมัธยมต้น ไม่ว่าจะเกิดจากภาวะความพิการ ความยากจน ความด้อยโอกาส อยู่ในพื้นที่ห่างไกล ทำให้ขาดเรียนบ่อย เป็นต้น ซึ่งเด็กกลุ่มนี้มีอยู่ประมาณ 2.8 ล้านคน จัดอยู่ในกลุ่มเป้าหมายของโครงการ Thailand Zero Dropout ที่รัฐบาลจะต้องดูแลด้วยเช่นกัน

การขับเคลื่อนนโยบาย Zero Dropout ของกระทรวงศึกษาธิการร่วมกับเครือข่าย

1. กระทรวงศึกษาธิการ
2. กระทรวงมหาดไทย (มท.)
3. กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม (ดส.)
4. กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (พม.)
5. กระทรวงสาธารณสุข (สธ.),
6. กระทรวงแรงงาน (รง.),
7. กระทรวงยุติธรรม (ยธ.),
8. กรุงเทพมหานคร
9. สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ (สปสช.)
10. สถาบันคุณวุฒิวิชาชีพ (องค์การมหาชน)
11. กองทุนเสมอภาคทางการศึกษา (กสศ.)

มาตรการขับเคลื่อนนโยบาย Zero Dropout ของกระทรวงศึกษาธิการร่วมกับเครือข่าย

1. **มาตรการค้นหาเด็กและเยาวชนนอกระบบการศึกษา** ผ่านการบูรณาการและเชื่อมโยงข้อมูลของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง มีเป้าหมายเพื่อนำไปสู่การค้นพบเด็กและเยาวชนนอกระบบการศึกษา
2. **มาตรการติดตาม ช่วยเหลือ ส่งต่อ และดูแล** เด็กและเยาวชนนอกระบบการศึกษา โดยบูรณาการการทำงานระหว่างหน่วยงานต่าง ๆ มีเป้าหมายเพื่อช่วยเหลือเด็กและเยาวชนแต่ละรายอย่างเหมาะสม ทั้งด้านการศึกษา สุขภาวะ สภาพความเป็นอยู่ และสภาพสังคม
3. **มาตรการจัดการศึกษาและเรียนรู้แบบยืดหยุ่น มีคุณภาพ และเหมาะสม** กับศักยภาพของเด็กและเยาวชนแต่ละราย มีเป้าหมายให้เด็กและเยาวชนได้รับการศึกษาและการพัฒนาเต็มศักยภาพของตนเอง
4. **มาตรการส่งเสริมผู้ประกอบการภาคเอกชนให้เข้ามาร่วมจัดการศึกษาหรือเรียนรู้** มีเป้าหมายเพื่อกระตุ้นให้ผู้ประกอบการเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาหรือการเรียนรู้ในลักษณะ **Learn to Earn**

มาร่วมกัน

“ปฏิวัติการศึกษา แก้ปัญหาประเทศ”

คนไทย "ฉลาดรู้ ฉลาดคิด ฉลาดทำ"
ประเทศ "มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน"

พลตำรวจเอก เพิ่มพูน ชิดชอบ
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

“เรียนดี มีความสุข”

เครือข่ายทางการศึกษา

“จับมือไว้
แล้วไปด้วยกัน”

- วิเคราะห์ SWOT ร่วมกัน
- ประยุกต์ใช้ตามบริบทพื้นที่
- แลกเปลี่ยน/ใช้ กรัฟฟิการร่วมกัน
- สร้างขวัญกำลังใจ/ความก้าวหน้า
- สร้างทีมงานการศึกษาที่เข้มแข็ง
- ใช้เทคโนโลยีเพื่อการบริหารจัดการ

ฯลฯ

- สร้างเจตคติเชิงบวก คิดออกแบบ
นอกกรอบร่วมกัน
- พัฒนาผู้บริหาร ครู และบุคลากรร่วมกัน
- พัฒนาครู COACH - FACILITATOR
- PLC แลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน
- จัดห้องเรียนวิชาการ - วิชาชีพ -
Metaverse - AI ร่วมกัน
- ใช้เทคโนโลยีเพื่อพัฒนาร่วมกัน

ฯลฯ

ความร่วมมือ
ระดับการศึกษา

ความร่วมมือ
สถานศึกษา
ในสังกัด

- สร้างสัมพันธ์ภาพระหว่างนักเรียนร่วมกัน
- นักเรียนร่วมแลกเปลี่ยนระหว่างกันและกัน
ในระดับสภา ระดับชั้นเรียน ระดับบุคคล
- พัฒนากิจกรรมวิชาการ-ทักษะอาชีพ-ทักษะชีวิต ร่วมกัน
- เรียนรู้รูปแบบ ANYWHERE ANYTIME โดยใช้
เทคโนโลยีในการเรียนรู้ร่วมกัน
- วัดและประเมินผลการเรียนรู้

ฯลฯ

K.S.F :
Key Success Factor

การมีส่วนร่วม

ภาคีเครือข่าย

ใช้งานวิจัยเป็นฐาน

การทำงาน
เป็นทีม

การทำงาน
อย่างมีความสุข

องค์กร
แห่งนวัตกรรม

กระทรวงศึกษาธิการ
Ministry of Education

ลดภาระครู และบุคลากรทางการศึกษา

▶ ปรับวิธีการประเมินวิทยฐานะครู
และบุคลากรทางการศึกษา
ลดขั้นตอนมุ่งผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน

▶ ครูและบุคลากรทางการศึกษาค้นถิ่น
(โยกย้ายกลับภูมิลำเนา ด้วยความโปร่งใส
ไม่มีการซื้อขายตำแหน่ง)

▶ แก้ไขปัญหาหนี้สินครูและ
บุคลากรทางการศึกษา

▶ จัดหาอุปกรณ์การสอนและสวัสดิการ

▶ ยกเลิกครูเวร : ชีวิตและความปลอดภัย
ของครูสำคัญกว่าทรัพย์สิน

▶ จัดหาบุคลากรภารโรง

▶ ปรับลดภาระงานที่ไม่จำเป็นหรือซ้ำซ้อน

▶ จ้างครูผู้ช่วย กรณีพิเศษ

ฯลฯ

เรียนดี มีความสุข

“จับมือไว้
แล้วไปด้วยกัน”

พลตำรวจเอก เพิ่มพูน ชิดชอบ
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

การศึกษาเพื่อ
ความเป็นเลิศ
และการศึกษาเพื่อ
**ความมั่นคง
ของชีวิต**

ลดภาระนักเรียน และผู้ปกครอง

▶ เรียนได้ทุกที่ ทุกเวลา (Anywhere Anytime)
เรียนฟรี มีงานทำ **“ยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง”**
มีระบบหรือแพลตฟอร์มการเรียนรู้ โดยผู้เรียน
ไม่ต้องเสียค่าใช้จ่าย เพื่อลดความเหลื่อมล้ำ
ทางการศึกษา

▶ 1 อำเภอ 1 โรงเรียนคุณภาพ

▶ ระบบแนะแนวการเรียน (Coaching)
และเป้าหมายชีวิต

▶ การจัดทำระบบวัดผลรับรองมาตรฐานวิชาชีพ
(Skill Certificate) ผู้เรียนสามารถเรียนเพิ่ม
เพื่อรับประกาศนียบัตรในการประกอบอาชีพ

▶ การจัดทำระบบวัดผลเทียบระดับการศึกษา
และประเมินผลการศึกษา เพื่อให้ผู้เรียน
ที่มีความสามารถเป็นเลิศไม่ต้องเสียเวลาในระบบ
ประหยัดเวลา ประหยัดค่าใช้จ่าย

▶ มีรายได้ระหว่างเรียน จบแล้วมีงานทำ
(Learn to Earn)

▶ อาหารกลางวันโรงเรียนขยายโอกาส

▶ สุขชาติ มีความสุข

การศึกษาเท่าเทียม

**การนำเทคโนโลยี เช่น AI มาช่วยในการ
จัดการเรียนการสอน**

ความท้าทายต่อ Supply Side จะยกระดับคุณภาพกำลังคนของประเทศอย่างไร ให้ตอบโจทย์ความต้องการ Demand Side ?

ความเห็นของคณะกรรมการขับเคลื่อนนโยบายกระทรวงศึกษาธิการ

- คัดลอกกรอบจากที่เคยปฏิบัติ
- ให้ความสำคัญต่อความสำเร็จ ผลผลิต และผลลัพธ์ ที่มีคุณภาพและมาตรฐาน สอดคล้องกับความต้องการของภาคประกอบการ
- การจัดการเรียนการสอนของสถานศึกษาเข้มแข็งเป็นที่ยอมรับ
- มีรูปแบบที่ชัดเจน เน้นทวิภาคีคุณภาพสูง (Premium)
- ร่วมดำเนินการอย่างจริงจังระหว่างสถานศึกษาและสถานประกอบการโดยเฉพาะการ ถ่ายทอดความเชี่ยวชาญ (ให้เจ้าของอาชีพมาสอน) และสร้างประสบการณ์ตรง
- ดำเนินการให้ครอบคลุมกลุ่มเป้าหมายที่จำเป็นต้องยกระดับทักษะ Up Skill และ Re Skill ทันเวลา

2. การศึกษาสำหรับ บุคคลทุกกลุ่มทุกช่วงวัย

สถานการณ์ที่กำหนดอนาคตในการปรับทิศทางการผลิตและพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษา

จากสถานการณ์และแนวโน้มความเปลี่ยนแปลงปี 2568 ใน 10 อันดับ

- 1) **Generative AI** จะเป็นทั้งโอกาสและความเสี่ยงสำหรับภาคประกอบการและทักษะกำลังคน
- 2) **การแก้ไขปัญหาลอกร้อน** กลายเป็นภารกิจเร่งด่วนที่ภาคอุตสาหกรรม เกษตร และบริการ ต้องปรับตัวสู่โมเดลการพัฒนาที่ยั่งยืนมากขึ้นซึ่งมีผลต่อความต้องการกำลังคนที่มีทักษะสีเขียว (Green Skills) เพื่อเข้าสู่อาชีพที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม (Green Jobs)
- 3) **สถานะทางเศรษฐกิจที่ผันผวน** การค้าการลงทุนที่อาจเปลี่ยนแปลงได้ตลอดเวลาซึ่งมีผลต่อการจ้างงานและการปรับเปลี่ยนอาชีพ จำเป็นที่กำลังคนต้องได้รับฝึกอบรมและพัฒนาตนเองของกำลังคนอย่างต่อเนื่อง
- 4) **การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากร** สังคมหลากหลายวัยโดยเฉพาะผู้สูงอายุที่เพิ่มจำนวนมากขึ้น ส่งผลต่อตัวบ่อนที่เข้าสู่ระบบอาชีวศึกษาและแนวโน้มกำลังคนที่ลดลงจากผลกระทบอัตราการเกิด และการเพิ่มศักยภาพกำลังคนอาชีวศึกษาให้ครอบคลุมทุกช่วงวัย
- 5) **เทคโนโลยีต่างๆ** ยังคงมีการพัฒนาอย่างรวดเร็วและต่อเนื่องจำเป็นต้องมีการพัฒนากำลังคนอย่างต่อเนื่อง ไม่เฉพาะผู้อยู่ในวัยเรียน

- 6) **ข้าวนาจนเศรษฐกิจโลกเปลี่ยน** เมื่อประเทศในแถบเอเชียมีบทบาทสำคัญมากขึ้น โดยเฉพาะการขยายการค้าการลงทุนจากต่างชาติซึ่งต้องการกำลังคนอาชีวศึกษาคุณภาพสูง
- 7) **เมืองขยายตัวอย่างรวดเร็ว** นำมาซึ่งโอกาสทางเศรษฐกิจและนวัตกรรม แต่ก็แฝงด้วยความท้าทาย ต่อการสร้างงาน สร้างอาชีพในพื้นที่
- 8) **การทำงานแบบไฮบริด (Hybrid Work)** จะกลายเป็นบรรทัดฐานใหม่ที่กำลังคนอาชีวศึกษาต้องมีความสามารถในการประยุกต์ใช้เทคโนโลยี และทักษะการจัดการตนเอง
- 9) **การเปลี่ยนผ่านจากพลังงานฟอสซิลไปสู่พลังงานสะอาดและหมุนเวียน** ก้าวสำคัญสู่อนาคตที่ยั่งยืน ส่งผลต่อทักษะสีเขียว (Green Skills) และทักษะเชิงลึกในแต่ละสาขาอาชีพ จากทิศทางการปรับตัวของสถานประกอบการภายใต้ข้อกำหนด ESG
- 10) **การปฏิวัติวิธีการเดินทางของผู้คน** ด้วยเทคโนโลยียานยนต์ไฟฟ้า ยานยนต์ไร้คนขับ และแนวคิดการใช้ยานพาหนะร่วมกัน (Shared Mobility) ส่งผลต่ออาชีพใหม่ที่เกิดขึ้น

ผลลัพธ์การเรียนรู้ (NQF)

- ความรู้ (Knowledge)
- ทักษะ (Skills)
- ความสามารถในการประยุกต์ใช้และความรับผิดชอบ

ผลลัพธ์การเรียนรู้ (สอศ.)

- คุณธรรม จริยธรรม คุณลักษณะที่พึงประสงค์
บรรทัดฐานที่ดีในสังคม
- ความรู้ (Knowledge)
- ทักษะ (Skills)
- ความสามารถในการประยุกต์ใช้และความรับผิดชอบ

ผลลัพธ์การเรียนรู้ (อว.)

- ความรู้ (Knowledge)
- ทักษะ (Skills)
- จริยธรรม (Ethics)
- ลักษณะบุคคล (Character)

มาตรฐานการศึกษาชาติ

ผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ของการศึกษา

(Desired Outcomes of Education : DOE Thailand)

โลกการศึกษา

คุณวุฒิทางการศึกษา

ปริญญาเอก

ปริญญาโท

ปริญญาตรี

ปวส.

อนุปริญญาตรี

ปวส.

อนุปริญญาตรี

ม.ปลาย
ทักษะอาชีพ

ปวช.

ม.ปลาย

ม.ต้น

การศึกษา
ขั้นพื้นฐาน

การ
อาชีวศึกษา

การ
อุดมศึกษา

กรอบคุณวุฒิแห่งชาติ

NQF

ระดับ 8

ระดับ 7

ระดับ 6

ระดับ 5

ระดับ 4

ระดับ 3

ระดับ 2

ระดับ 1

โลกการทำงาน

คุณวุฒิทางวิชาชีพ

ชั้น 8

มรช. 8

ระดับ 8

ชั้น 7

มรช. 7

ระดับ 7

ชั้น 6

มรช. 6

ระดับ 6

ชั้น 5

มรช. 5

ระดับ 5

ชั้น 4

มรช. 4

ระดับ 4

ชั้น 3

มรช. 3

ระดับ 3

ชั้น 2

มฐอ. 2

ระดับ 2

ชั้น 1

มฐอ. 1

ระดับ 1

มาตรฐาน
อาชีพ

มาตรฐานฝีมือ
แรงงานแห่งชาติ

มาตรฐาน
อื่นๆ

กรอบคุณวุฒิแห่งชาติ

ระดับหลักสูตร

การศึกษาขั้นพื้นฐาน

การอาชีวศึกษา

การอุดมศึกษา

ระดับรายวิชา

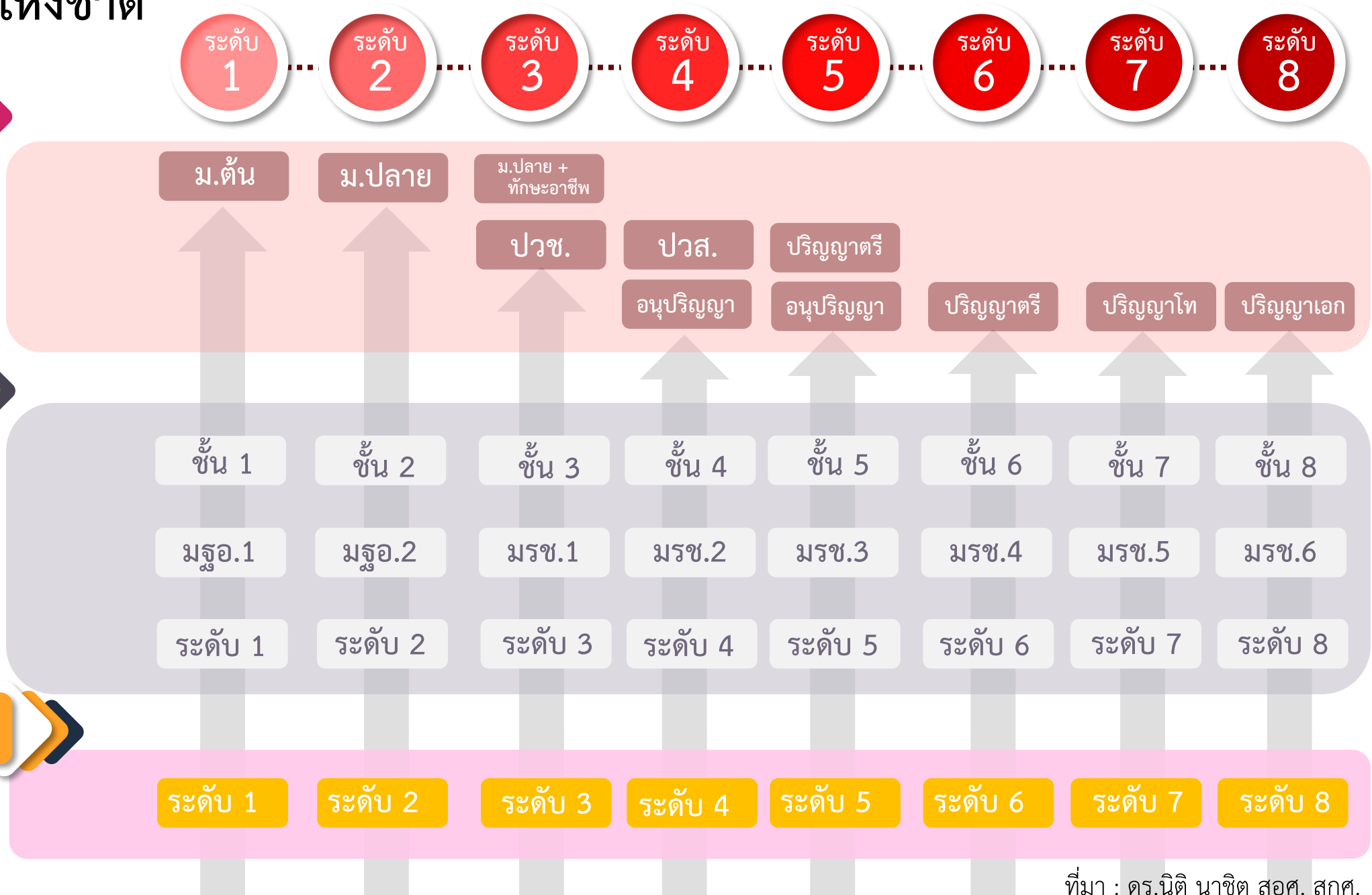
มาตรฐานวิชาชีพ

มาตรฐานฝีมือแรงงาน
แห่งชาติ

มาตรฐานอื่นๆ

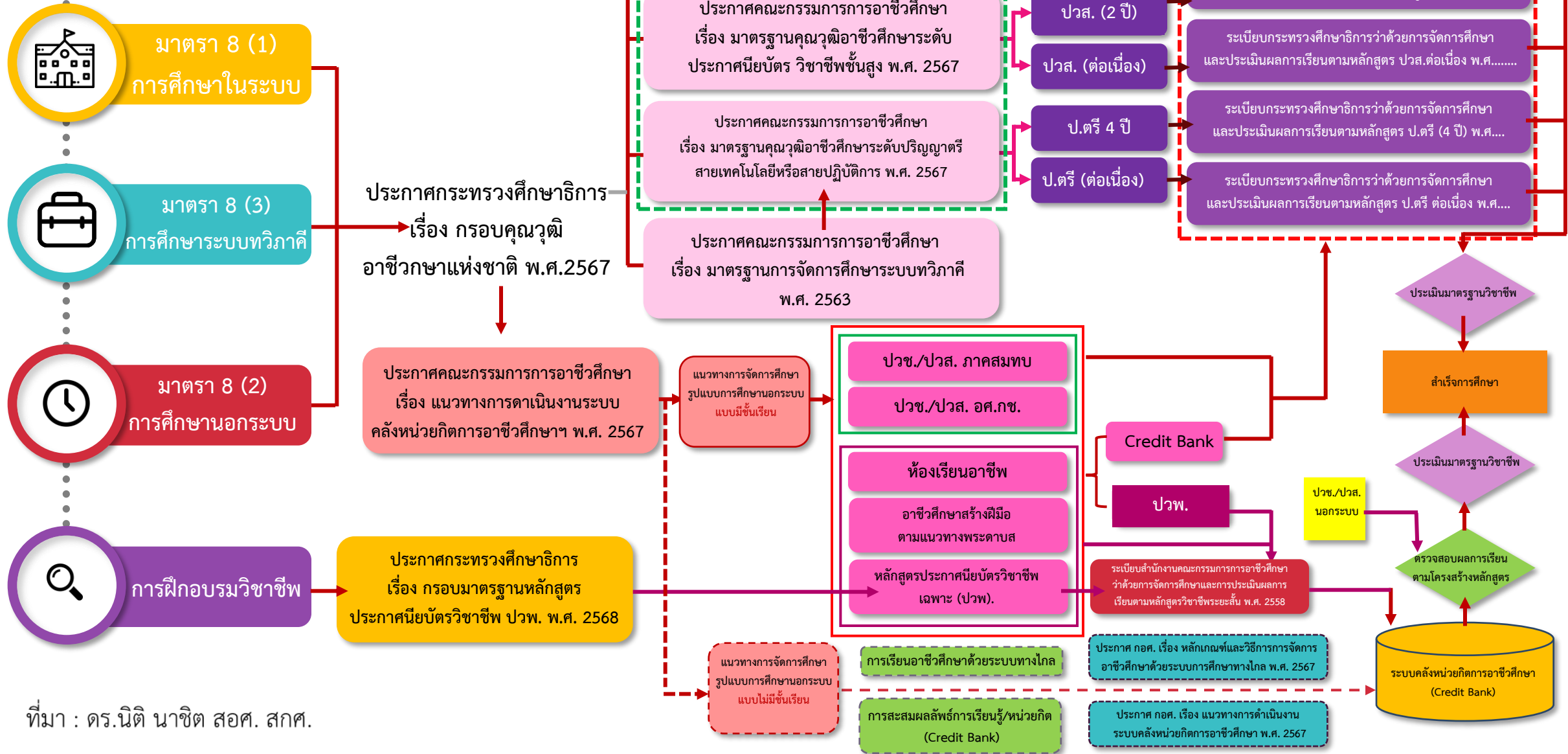
ระดับ Micro Credential

การศึกษาตลอดชีวิต

พรบ.การอาชีวศึกษา

พ.ศ. 2551

3. สภาพแวดล้อมการจัดการเรียนรู้ที่ยืดหยุ่น Flexible Learning Environment

1) Allows non-degree students to earn academic credits. <u>แปลงผลการเรียน หรือผลลัพธ์การเรียนรู้เข้าสู่หน่วยกิต</u>	2) Learning while working full-time. The class schedule is designed to be convenient for professionals. <u>จัดการเรียนการสอนให้ยืดหยุ่นสำหรับผู้เรียนที่ต้องประกอบอาชีพเต็มเวลา</u>	3) For focused study!! The quarter system allows students to complete classes in a short period. <u>การจัดภาคการเรียนต้องสนับสนุนให้ผู้เรียนจบการศึกษาในระยะเวลาอันสั้น</u>	4) Various assistance systems : The Lecture Assistance System (e-learning) <u>มีระบบการสนับสนุนที่หลากหลายเพื่อช่วยเหลืออำนวยความสะดวกแก่ผู้เรียน</u>
5) Repeat learning and face-to-face lectures : Blended Learning <u>การเรียนรู้ซ้ำๆ ทั้งการบรรยายแบบตัวต่อตัว และการเรียนรู้แบบผสมผสาน</u>	6) Well-organized facilities. Facilities and library freely accessible for students <u>สิ่งอำนวยความสะดวกที่พร้อมและง่ายต่อการเข้าถึงโดยไม่มีค่าใช้จ่าย</u>	7) Money saving Scholarship, reduction and installment payment for tuition fee. <u>ลดภาระค่าใช้จ่าย ลดหย่อนผ่อนชำระค่าเล่าเรียน และทุนการศึกษา</u>	8) Students can take their time to study. Long-Term Study Program <u>เรียนสามารถใช้ระยะเวลาในการศึกษาได้อย่างยืดหยุ่น</u>
9) Students can still learn after graduation : Knowledge Home Port System <u>ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้หลังเรียนจบ</u>	10) Various learning opportunities Certificate Program <u>สร้างโอกาสการเรียนรู้หลากหลายหลักสูตร/โปรแกรม</u>	11) A place for students to utilize their knowledge. Certified Lecturer System <u>เป็นช่องทางที่ผู้เรียนสามารถใช้ประโยชน์จากความรู้และประสบการณ์สู่การรับรอง</u>	12) Diploma and Diploma Supplement <u>ผู้เรียนได้รับคุณวุฒิทางการศึกษาเสริมหรือเพิ่มเติม</u>

4. ระบบธนาคารหน่วยกิต

5 หลักการ ธนาคารหน่วยกิต ในประเทศไทย

❖ ธนาคารหน่วย
กิตเป็นทางเลือกแก่
ผู้เรียนในการวางแผน
การเรียนตาม
ความเหมาะสมและ
ความต้องการ
รายบุคคล

❖ ส่งเสริมการ
เรียนรู้และพัฒนา
ตนเองตามความ
สนใจ แทนการถูก
บังคับให้เรียน

3
เรียนช่วงเวลา
ที่สะดวก
ไม่มีกรอบของเวลา
มากำหนด

4
เทียบโอนผลการเรียน
ได้จาก
- การศึกษาในระบบ
- นอกกระบบ
- ตามอัธยาศัย

❖ ผู้เรียนสามารถเก็บ
สะสมหน่วยกิตจาก
หลากหลายชุดความรู้
สถาบันการศึกษา และ
ห้วงเวลา (Open
Entry Open Exit)

❖ ผู้เรียนสามารถ
เข้า/ออกจากระบบกับ
สถาบันการศึกษาเดิม
หรือสถาบันการศึกษา
อื่น และการแลกเปลี่ยน
กิตเพื่อสำเร็จ
การศึกษา

2
พัฒนา/เปลี่ยนได้
เพื่อส่งเสริมการ
พัฒนาอาชีพ

5
สะสม
ผลการเรียนได้
มากกว่า
1 แห่ง

❖ ผู้เรียนประหยัดเวลาจากการสูญเสียจากระบบ
การศึกษาที่ไม่มีความยืดหยุ่น แข็งตัว

จุดเริ่มต้นของธนาคารหน่วยกิต

องค์การการศึกษาวิทยาศาสตร์ และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ หรือรู้จักในนาม UNESCO (United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization) ประกาศหลักการ “การศึกษาตลอดชีวิต” (Lifelong Learning) เมื่อปี 2557 จากได้ส่งผลให้หลายประเทศทั่วโลก เกิดการพัฒนาระบบธนาคารหน่วยกิต (The Credit Bank System) เพื่อใช้ยกระดับคุณภาพทรัพยากรมนุษย์ ในประเทศ ช่วยเอื้อให้เกิด การสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ และส่งเสริมการศึกษาแบบต่อเนื่อง ตลอดชีวิตให้ประชาชนที่ขาดโอกาส และอยู่นอกระบบการศึกษา

4.1 สภาพปัจจุบัน การนำระบบธนาคารหน่วยกิต มาใช้ในประเทศไทย

พัฒนาการระบบธนาคารหน่วยกิตในประเทศไทย

การขับเคลื่อนในปัจจุบัน

6

พ.ศ. 2567 : ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่องประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่องแนวทางการดำเนินงานธนาคารหน่วยกิตระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานและการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2567

5

พ.ศ. 2565 : ประกาศคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษา เรื่อง แนวทางการดำเนินงานคลังหน่วยกิตในระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2565

4

พ.ศ. 2563 : ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง การเทียบโอนผลการเรียนการศึกษาขั้นพื้นฐาน และการศึกษาระดับอุดมศึกษา ระดับต่ำกว่าปริญญา (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2563

3

พ.ศ. 2546 : ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง การเทียบโอนผลการเรียนการศึกษาขั้นพื้นฐาน และการศึกษาระดับอุดมศึกษา ระดับต่ำกว่าปริญญา ฉบับ พ.ศ. 2546

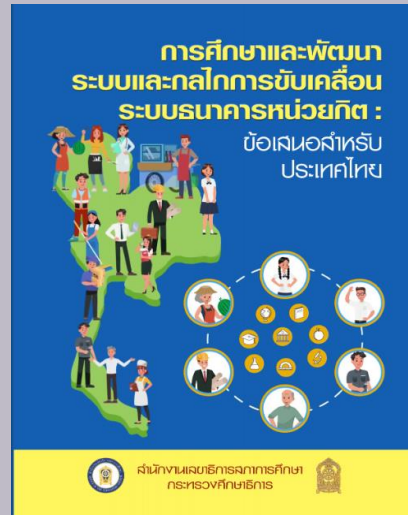
2

พ.ศ. 2542 : พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ ของประเทศไทยในปี พ.ศ. 2542 กำหนดให้จัดการศึกษาตลอดชีวิต เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตได้อย่างต่อเนื่อง เปิดโอกาสให้ผู้ที่ต้องการศึกษาต่อเนื่อง ได้เปลี่ยนแนว การศึกษา หรือผิ กอบรมในระดับสูงขึ้น และยังสามารถนำความรู้ ทักษะ หรือประสบการณ์ มาขอเทียบโอนผลการเรียน เข้าสู่หลักสูตรใดหลักสูตรหนึ่ง ผ่านการจัดการศึกษา 3 รูปแบบ ได้แก่ การศึกษาในระบบ (Formal Education) การศึกษานอกระบบ (Non-formal Education) การศึกษาตามอัธยาศัย (Informal Education)

1

พ.ศ. 2533 : รัฐบาลไทยได้ร่วมจัดประชุมเรื่องการศึกษาเพื่อปวงชน (Education for All) และปวงชนเพื่อการศึกษา (All for Education) กับองค์การยูเนสโก ธนาคารโลก และองค์การยูนิเซฟ

กรณีศึกษาการดำเนินงานระบบธนาคารหน่วยกิต

2563

2563

2563

2566

2563

2563

2565

ปัญหา-อุปสรรค-ข้อจำกัดระบบธนาคารหน่วยกิต

ปรับปรุง
แก้ไข และออก
กฎหมาย

ผู้ปฏิบัติขาด
ความรู้ความเข้าใจ
และการมีส่วนร่วม

ทรัพยากร

การบูรณาการและ
เชื่อมโยงการศึกษาระหว่าง
ในระบบด้วยกัน
และนอกระบบเข้าหากัน

สื่อและ
แพลตฟอร์ม
การเรียนรู้

การจัดการ
เชิงระบบ

ระบบยังไม่
เป็นที่ยอมรับ
(คุณภาพ)

นโยบาย
กลยุทธ์ กลไกขับเคลื่อน
และมาตรการส่งเสริม

เจ้าภาพแต่ละระดับ

การรับรู้และเข้าใจ
ของกลุ่มเป้าหมาย

ดิจิทัลแพลตฟอร์ม
เชื่อมโยงระบบ
และโครงสร้างพื้นฐาน

สถานการณ์ที่ผลักดันให้มีการนำระบบธนาคารหน่วยกิตมาใช้โดยเร็ว

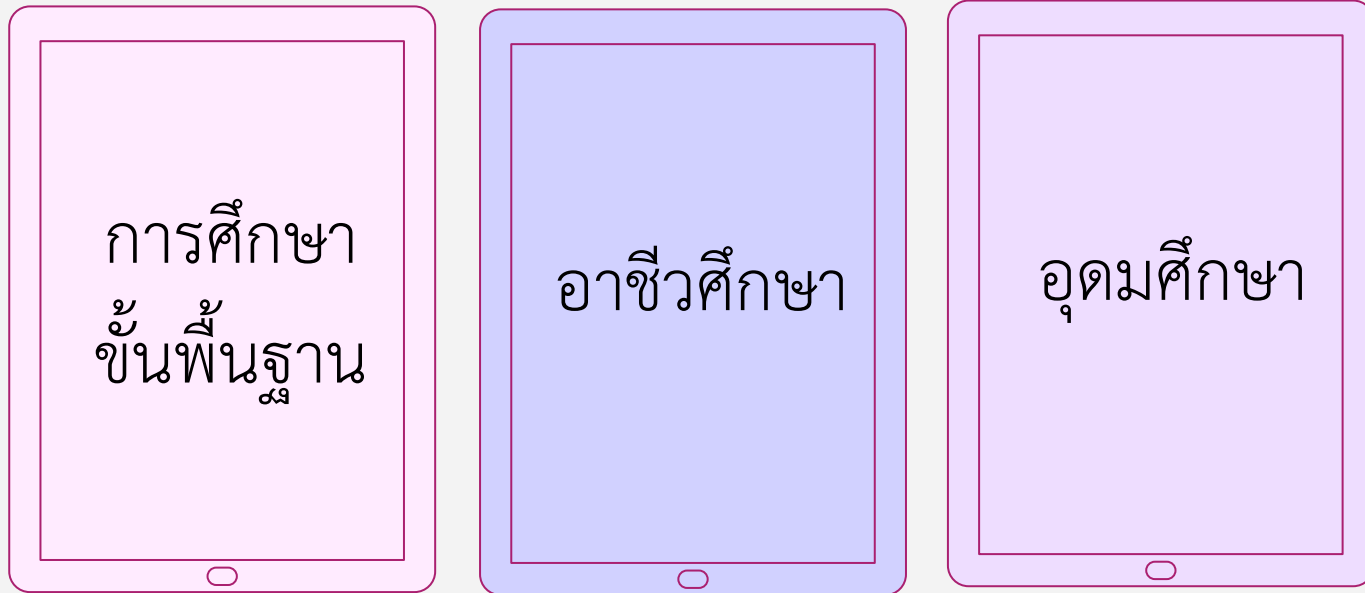

4.2 โครงสร้างการทำงาน ของระบบธนาคารหน่วยกิต ทุกระดับ

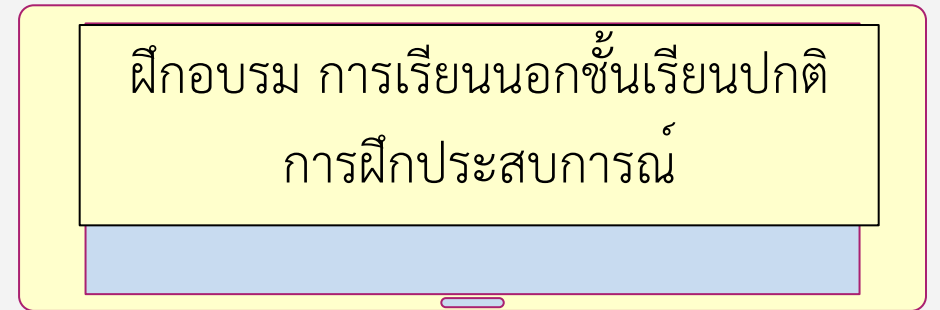

ความรู้และประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับระบบธนาคารหน่วยกิต

ตามระดับและรูปแบบการศึกษาของไทย

การศึกษาในระบบ

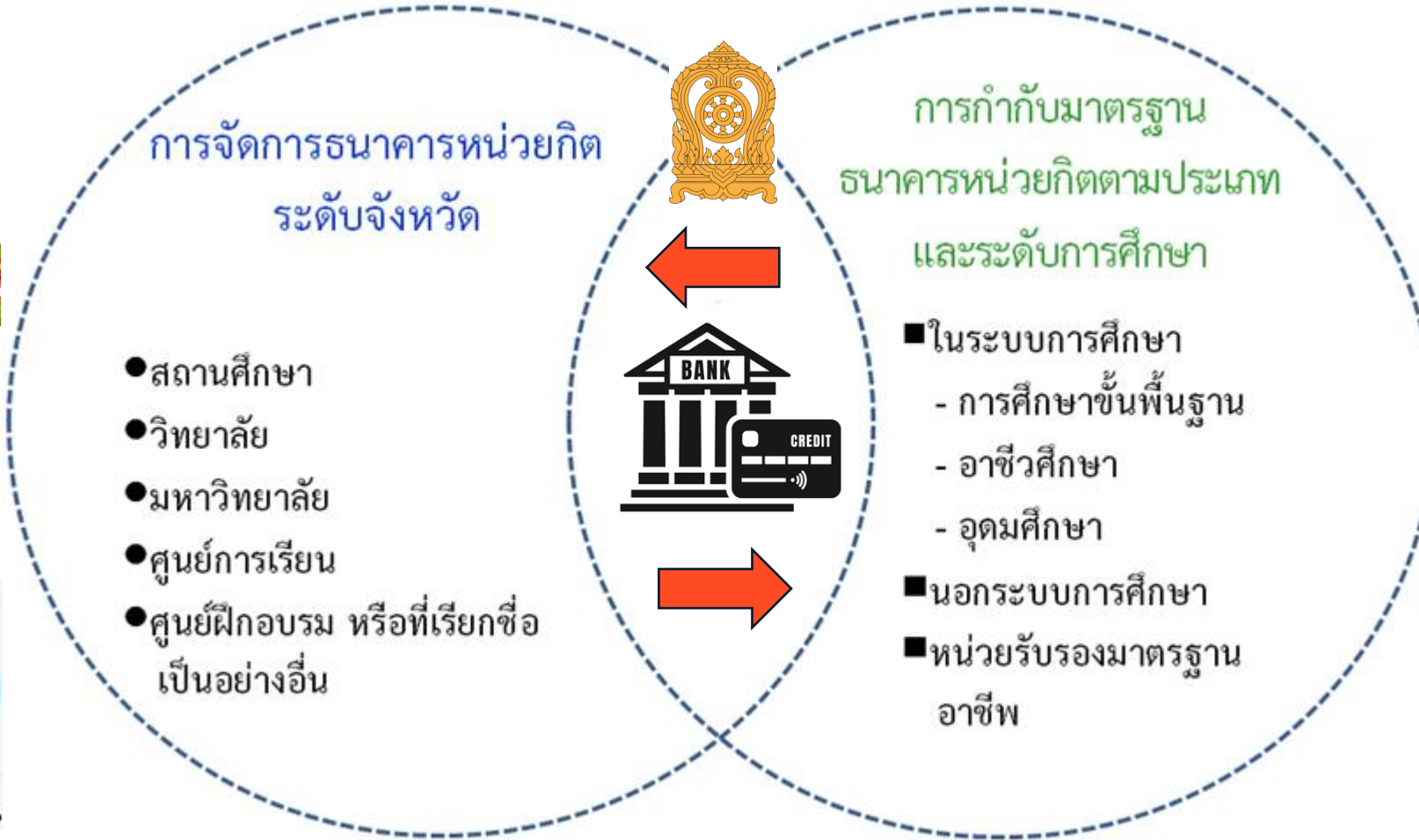

การศึกษานอกระบบ

การศึกษาตามอัธยาศัย

ความเชื่อมโยงทำงานธนาคารหน่วยกิตกลาง ธนาคารหน่วยกิตระดับการศึกษา ระดับจังหวัด และสถานศึกษา

ระบบการทำงานธนาคารหน่วยกิต

กระบวนการทำงานกับ Client (ผู้เรียน) ระดับสถานศึกษา

1. ลงทะเบียนเข้าสู่ระบบ

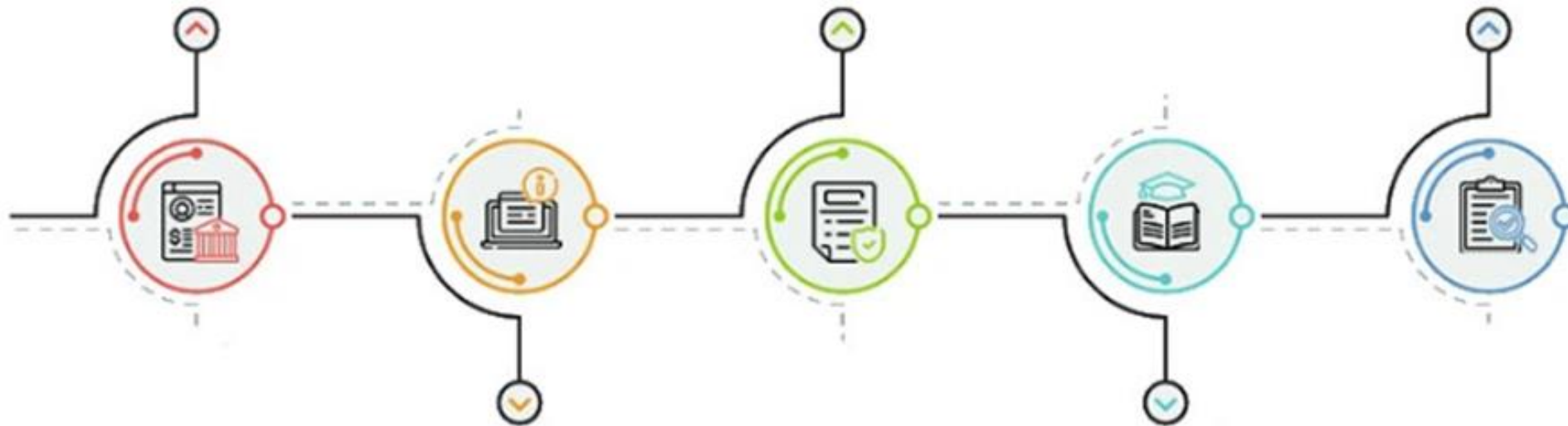
Student Account

3. การประเมินและตรวจสอบเครดิต

(Evaluation & Verification of Credits)

5. ตรวจสอบและรับรองความถูกต้อง

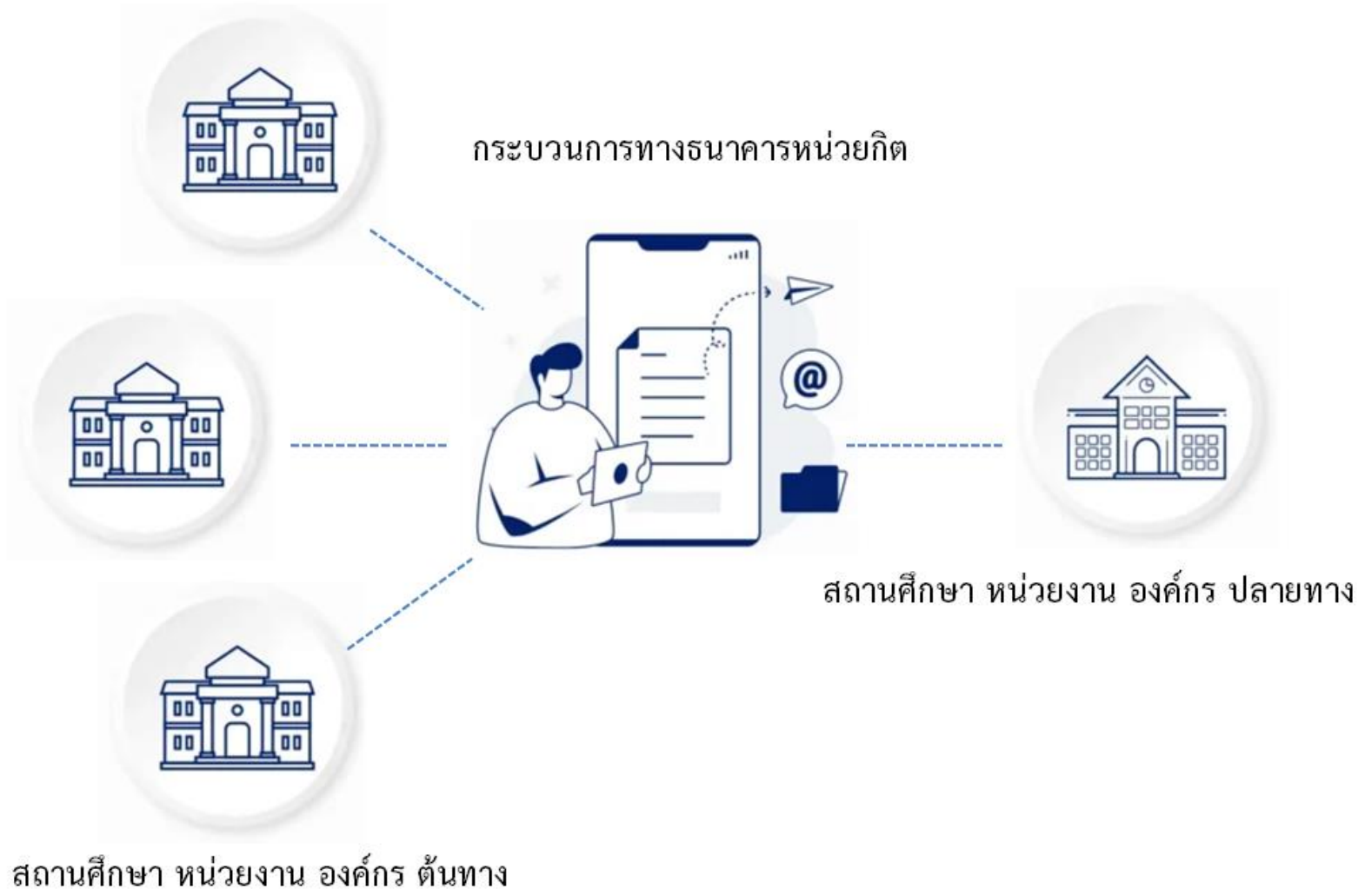
(Credit's Validity)

2. วิเคราะห์ข้อมูลหน่วยกิตหรือหน่วยกิตย่อยที่
สอดคล้องกับหลักสูตรและโครงสร้างหน่วยกิต
(Credits Information As Per Courses)

4. เข้าสู่ระบบการเรียนตามประเภทของหลักสูตร
(Types of Courses)

กระบวนการทำงานระหว่างระดับสถานศึกษา หน่วยงาน และสถานศึกษา

4.3 ระบบธนาคารหน่วยกิตดิจิทัล

ดิจิทัลแพลตฟอร์ม

ผู้รับบริการหลักของธนาคารหน่วยกิตคือ “ผู้เรียน” โดยมีกิจกรรมที่เกี่ยวข้อง ได้แก่

- 1) การเปิดบัญชีธนาคารหน่วยกิตของผู้เรียน เป็นการลงทะเบียนเข้าสู่ระบบการศึกษา
- 2) การทำธุรกรรมผ่านธนาคารหน่วยกิต ได้แก่ การฝากหน่วยกิตการศึกษา ที่ผู้เรียนได้รับ การรักษาหน่วยกิตที่สะสม ตรวจสอบความถูกต้องการโอนหน่วยกิต และการแลกหน่วยกิตเพื่อจบการศึกษา

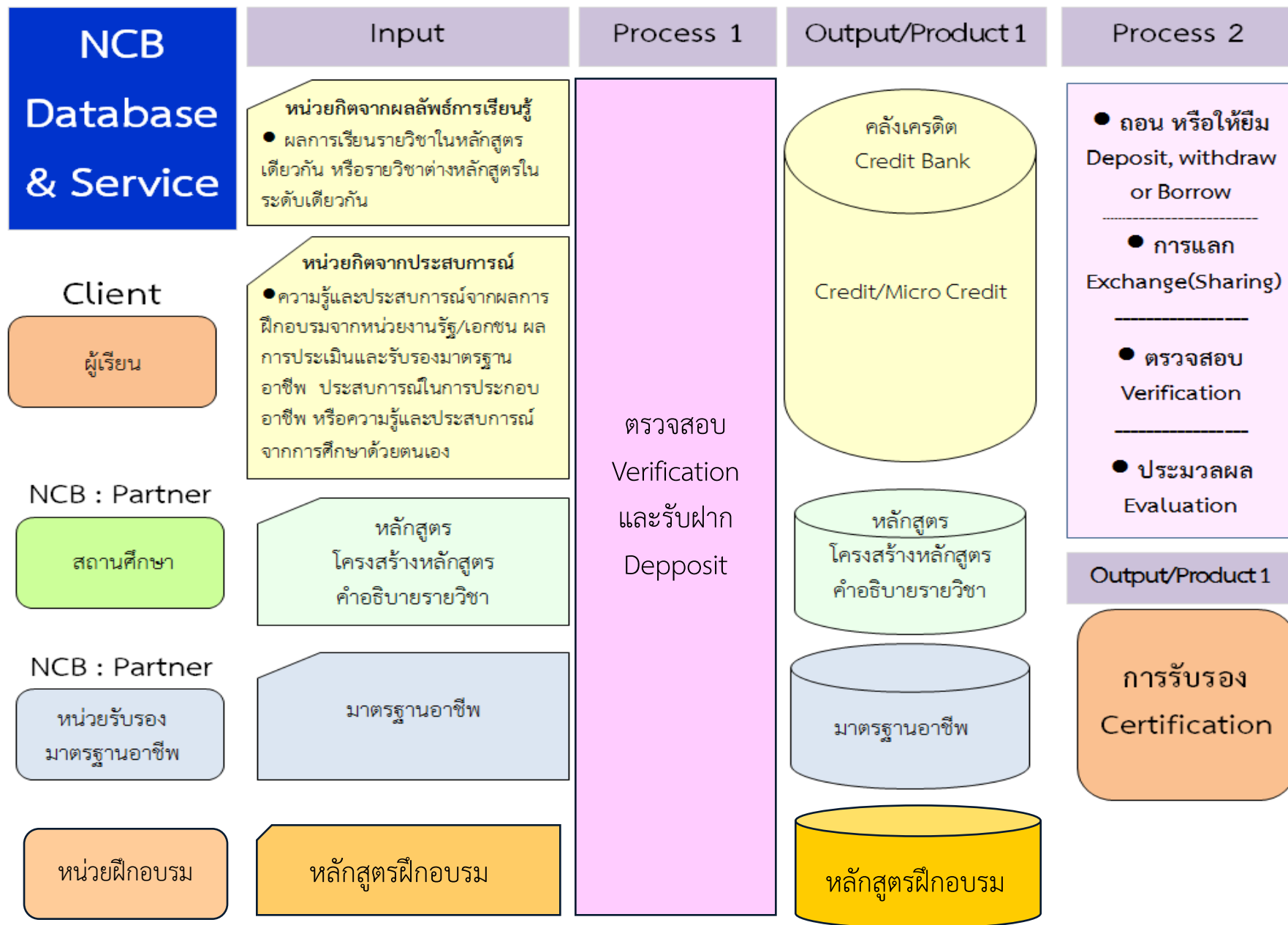
หน้าที่ของธนาคารหน่วยกิตดิจิทัล

1. Maintaining Student Accounts : การดูแลบัญชีธนาคารหน่วยกิตของผู้เรียน : ควบคุมการเข้า/ออก ของระบบ และตรวจสอบความถูกต้องของบัญชีธนาคารหน่วยกิตของผู้เรียน
2. Managing Student Credit Records : การจัดการบันทึกหน่วยกิตของนักเรียนเพื่อการสะสมเครดิต การตรวจสอบเครดิต การโอนหน่วยกิต และการไถ่ถอน
3. All Courses Covered : ครอบคลุมหลักสูตรการศึกษา หลักสูตรการฝึกอบรมที่ผ่านการรับรอง
4. Credit Validity : รับรองความถูกต้องของหน่วยกิตสะสมไว้เพื่อให้ผู้เรียนสามารถแลกหน่วยกิตสะสมเพื่อขอรับคุณวุฒิทางการศึกษาหรือการรับรองเป็นการเฉพาะได้ตามเงื่อนไขหรือข้อกำหนด
5. Admissions in Mid-Course : เชื่อมโยงผลการแลกหน่วยกิตสะสมที่ผ่านการขอรับคุณวุฒิทางการศึกษาหรือการรับรองเป็นการเฉพาะเข้าสู่ระบบการศึกษาตามความต้องการ

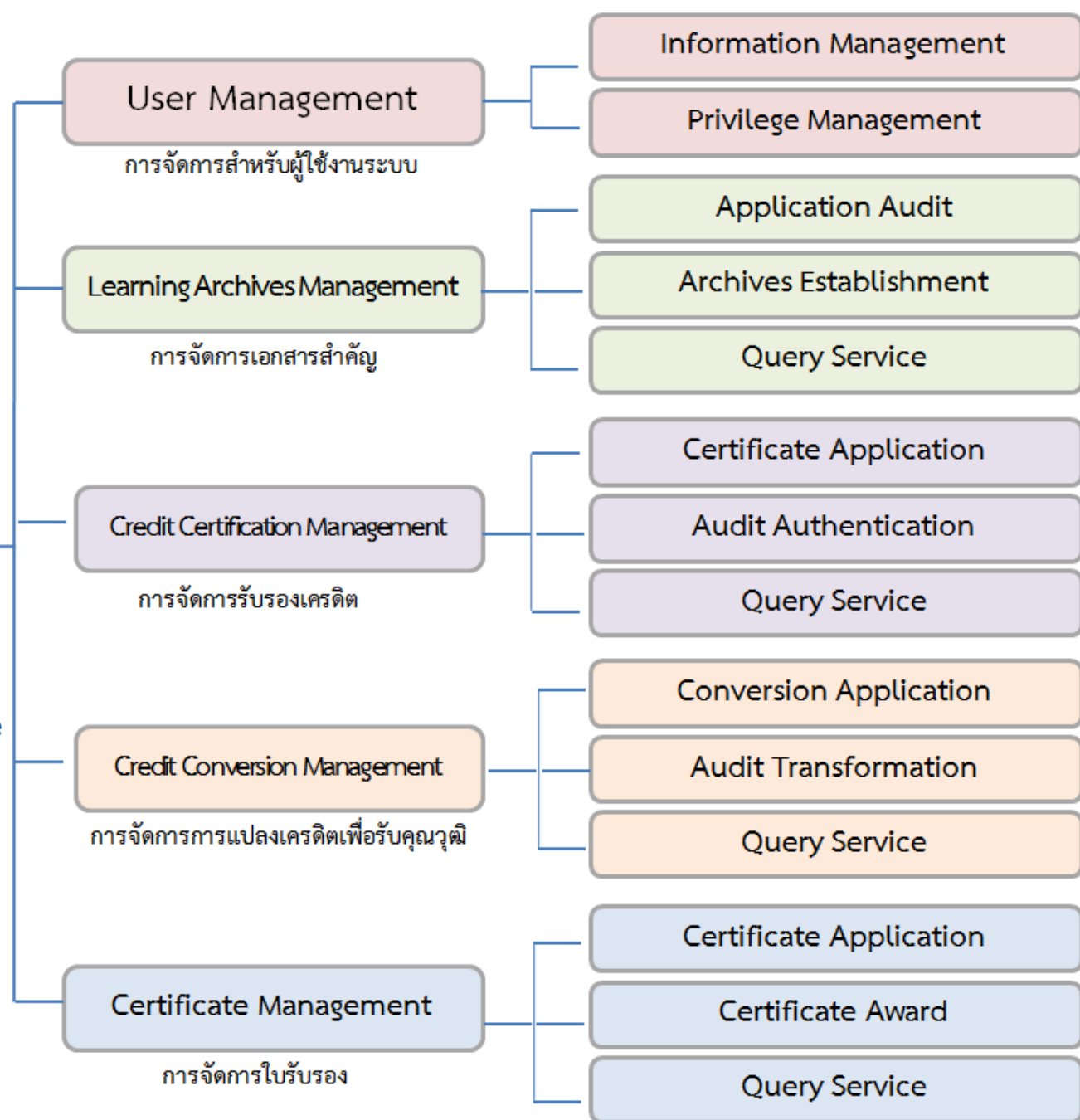
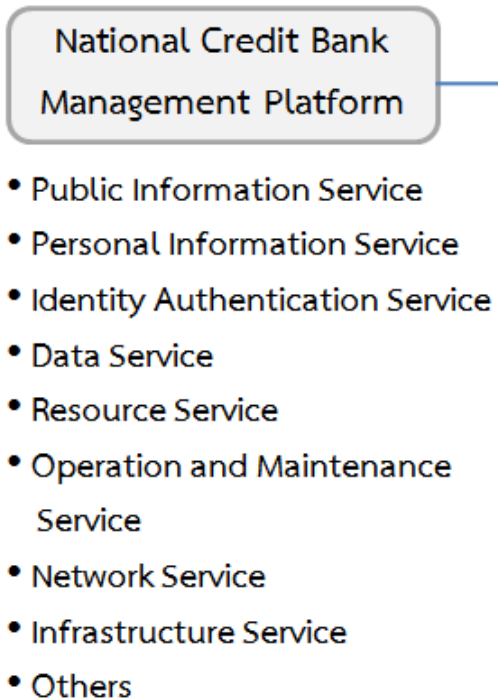
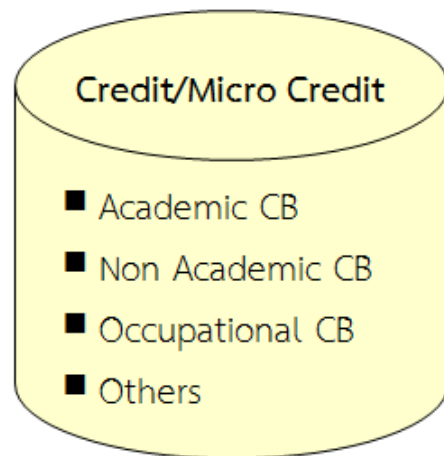
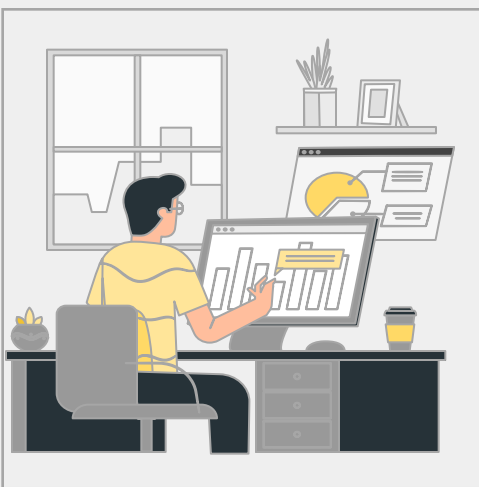
การทำงานของธนาคารหน่วยกิตดิจิทัล

1. Opening the Credit Bank Account: การเปิดบัญชีธนาคารหน่วยกิต ผู้เรียนสามารถเปิดบัญชีในธนาคารหน่วยกิต โดยการบันทึกข้อมูลที่จำเป็น อาทิ ชื่อ-สกุล ที่อยู่ ใบรับรอง รายละเอียดหลักสูตร ฯลฯ เพื่อสร้างบัญชีแล้ว สามารถเข้าสู่ระบบโดยใช้ ID และรหัสผ่านเฉพาะเพื่อตรวจสอบหน่วยกิตที่ได้รับ
2. Organized Credit Information: จัดระบบข้อมูลเครดิต ตามโครงสร้างหน่วยกิตตามหลักสูตร ทันทีที่ผู้เรียนเรียนจบ และสอบผ่าน สถานศึกษาต้นสังกัดจะรับรองหน่วยกิตให้และเพิ่มลงในบัญชีของผู้เรียน
3. Types of Courses: ระบบธนาคารหน่วยกิตจะให้บริการสะสมหน่วยกิตครอบคลุมหลักสูตรทุกประเภทหรือระดับการศึกษา สาขา ในระบบและนอกระบบการศึกษา
4. Evaluation of Credits: การประเมินและตรวจสอบหน่วยกิตที่สะสมเพื่อผู้เรียนสามารถโอนหน่วยกิตจากหลักสูตรหนึ่งไปยังอีกหลักสูตรหนึ่งหรือจากสถาบันหนึ่งไปยังอีกสถาบันหนึ่งได้ผ่านระบบประสานงานกับธนาคารหน่วยกิต
5. Credit's Validity: การรับรองหน่วยกิตที่สะสมในธนาคารหน่วยกิต อาจเปลี่ยนแปลงได้ขึ้นอยู่กับหลักสูตรหรือสาขาวิชาโดยให้เป็นไปตามข้อกำหนดของสถาบันการศึกษาเจ้าของหลักสูตรที่ผู้เรียนจะทำการแลกหน่วยกิต

การทำงานของระบบ ธนาคารหน่วยกิต ดิจิทัล

การทำงานของระบบ ธนาคารหน่วยกิต ดิจิทัล

4.4 การขับเคลื่อน ระบบธนาคารหน่วยกิต สู่ความเป็นรูปธรรม

ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ

เรื่อง แนวทางการดำเนินงานธนาคารหน่วยกิตระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานและการอาชีวศึกษา

พ.ศ. ๒๕๖๗

5 เมษายน 2567

9 กรกฎาคม 2567

ประกาศสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

เรื่อง หลักเกณฑ์และแนวทางการดำเนินงานธนาคารหน่วยกิตระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

รูปแบบการศึกษาในระบบ พ.ศ. ๒๕๖๗

30 สิงหาคม 2567

ประกาศคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

เรื่อง หลักเกณฑ์และแนวทางการดำเนินงานธนาคารหน่วยกิตการอาชีวศึกษา

รูปแบบการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาระบบทวิภาคี

พ.ศ. ๒๕๖๗

28 มิถุนายน 2567

ประกาศกรมส่งเสริมการเรียนรู้

เรื่อง หลักเกณฑ์และแนวทางการดำเนินงานธนาคารหน่วยกิตระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

รูปแบบการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย พ.ศ. ๒๕๖๗

21 มิถุนายน 2567

ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ

เรื่องหลักเกณฑ์และแนวทางการดำเนินงานธนาคารหน่วยกิต

โรงเรียนเอกชนนอกระบบ พ.ศ. ๒๕๖๗

ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ

เรื่อง แนวทางการดำเนินงานธนาคารหน่วยกิตระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานและการอาชีวศึกษา

พ.ศ. ๒๕๖๗

5 เมษายน 2567

วัตถุประสงค์

- เรียนรู้ตลอดชีวิต
- เชื่อมโยงการศึกษาทุกระบบ
- เทียบโอนหน่วยกิตระหว่างศึกษาได้
- เป็นกลไกการจัดการศึกษาเพื่อตอบสนองความต้องการของผู้เรียนตามความสามารถและความสนใจ
- เอื้อประโยชน์ในการเพิ่มพูนสมรรถนะ ทักษะเพื่อการทำงานและการเพิ่มวุฒิ

หลักการ

- นำผลการเรียนและผลลัพธ์การเรียนรู้มาสะสม
- ไม่กำหนดอายุผู้เรียนและคุณวุฒิ
- ไม่มีเงื่อนไขระยะเวลาสะสมและระยะเวลาศึกษา
- หน่วยกิตที่สะสมได้รับการคุ้มครองตามกฎหมายที่กำหนด

หลักเกณฑ์

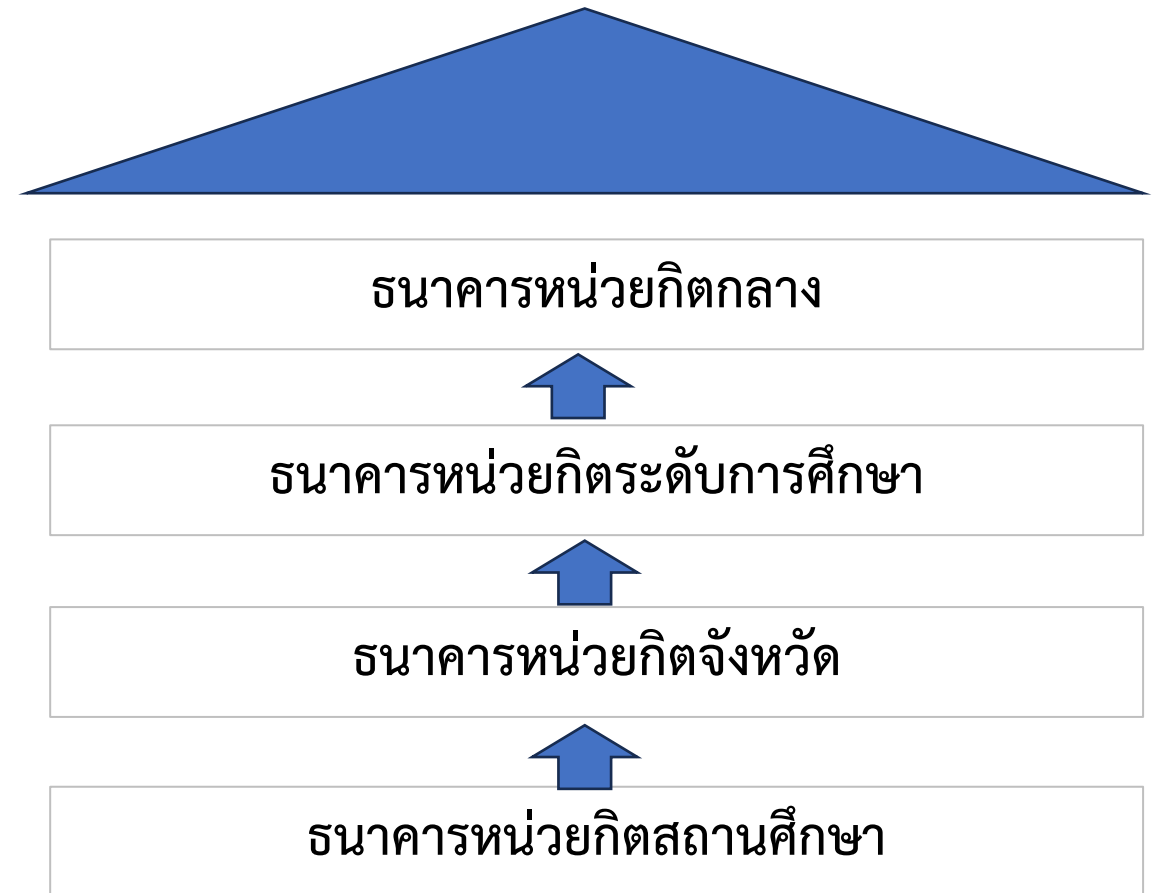
- การสะสมหน่วยกิตจากการศึกษาในระบบ ผู้เรียนลงทะเบียนในสถานศึกษาที่ขึ้นทะเบียน (ได้มากกว่า 1 แห่ง)
- การสะสมหน่วยกิตจากการศึกษานอกระบบ การศึกษาตามอัธยาศัย การฝึกอบรบ การรับรองมาตรฐานอาชีพ ประสบการณ์ที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติ หรือการเรียนรู้จริงระหว่างการศึกษาหรือการประกอบอาชีพ ให้สถานศึกษาทำการประเมินผลลัพธ์การเรียนรู้ตามกรอบคุณวุฒิแห่งชาติที่ประกาศกำหนด

การบันทึกผลการเรียนและผลลัพธ์การเรียนรู้

- หน่วยกิตจากการศึกษาในระบบ บันทึกผลการเรียนตามระดับคะแนน (ตัวอักษรหรือแต้มคะแนนที่สอบได้)
- หน่วยกิตการเทียบโอนจากการศึกษานอกระบบให้บันทึกโดยไม่กำหนดระดับคะแนน (ตัวอักษรหรือแต้มคะแนนที่สอบได้) หรืออาจจัดให้มีการประเมินใหม่เพื่อวัดระดับผลการเรียน และบันทึกผลการเรียนที่ได้ โดยจัดทำข้อมูลประกอบหลักฐานการเทียบโอนไว้ด้วย

การนำหน่วยกิตสะสมจากธนาคารไปใช้เพื่อขอรับวุฒิ
การศึกษาให้จัดทำเป็นประกาศเป็นหลักเกณฑ์ตาม
ระดับการศึกษาและรูปแบบ

- รูปแบบการศึกษาในระบบ โดย สพฐ.
- รูปแบบการศึกษานอกระบบและตามอัธยาศัย โดย สกร.
- รูปแบบการอาชีวศึกษาในระบบ นอกระบบ และ
ทวิภาคี โดย สอศ.
- รูปแบบโรงเรียนเอกชนนอกระบบ โดย สช.

สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด ทำหน้าที่เป็นธนาคารหน่วยกิตระดับจังหวัด ให้ดำเนินการ
ประสานงาน ส่งเสริม และบูรณาการ การทำงานธนาคารหน่วยกิตของหน่วยงานและองค์กร
จัดการศึกษาในจังหวัด ทุกระดับการศึกษาและรูปแบบการศึกษา รวมถึงการตรวจสอบ รับรองและ
ขึ้นทะเบียนสถานศึกษา และให้เชื่อมโยงฐานข้อมูลกับธนาคารหน่วยกิต

5. กรณีศึกษาหลักเกณฑ์ และวิธีการ เทียบโอนความรู้และประสบการณ์รายวิชา

ธนาคารหน่วยกิตจังหวัด

ธนาคารหน่วยกิตวิทยาลัย...

Site วิทยาลัย...

วิทยาลัยร่วมกับ
โรงเรียนเครือข่าย
หน่วยงาน...
ภาคประกอบการ...

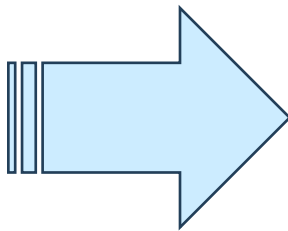
Site สถานที่อื่น...

วิทยาลัยร่วมกับ
โรงเรียนเครือข่าย
หน่วยงาน...
ภาคประกอบการ...

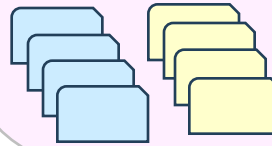
รายวิชา

หลักสูตรฝึกอบรมอาชีพ
หรือ Micro Credential

ธนาคารหน่วยกิต
Credit Bank
วิทยาลัย...

Student Record
หลักสูตรสถานศึกษา

วิทยาลัย...

ลงทะเบียน
เป็นนักศึกษา
เรียนรายวิชา
เพิ่มจนครบ
หลักสูตร

วิทยาลัย โรงเรียนเครือข่าย หน่วยงาน สถานประกอบการ ฯลฯ ต้นทาง

- [1] รายวิชาในหลักสูตรเดียวกัน
- [2] รายวิชาต่างหลักสูตร
- [3] การฝึกอบรมอาชีพ
- [4] การรับรองมาตรฐานอาชีพ
- [5] ประสบการณ์จากการทำงาน
- [6] การศึกษาตามอัธยาศัย

หลักการ

1. สามารถเทียบโอนผลการเรียน ได้จากการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ การศึกษาระบบทวิภาคี การศึกษาตามอัธยาศัย การฝึกอบรบ ประสบการณ์จากการรับรองความรู้หรือรับรองสมรรถนะ ตามมาตรฐานอาชีพ และประสบการณ์จากการประกอบอาชีพ
2. สามารถโอนผลการเรียนรายวิชาหลักสูตรเดียวกันและเทียบโอนผลการเรียนรายวิชาต่างหลักสูตร ซึ่งไม่ต่ำกว่าระดับการศึกษาเดียวกัน
3. ยึดหลักความเสมอภาค เป็นธรรม โปร่งใส และดำรงไว้ซึ่งคุณภาพและมาตรฐาน ให้เป็นที่ยอมรับ
4. สอศ. ต้องสร้างกลไกและมาตรการในการบริหารจัดการ การกำกับดูแล ให้คำแนะนำ ปรีกษา และ ดำเนินการเทียบโอนความรู้และประสบการณ์รายวิชาร่วมกับภาคีเครือข่ายตามหลักเกณฑ์ และวิธีการ ที่กำหนด

ผลการเรียนหรือผลลัพธ์การเรียนรู้ที่ทำการเทียบโอนความรู้และประสบการณ์เข้าสู่รายวิชา

1. การโอนหรือเทียบโอนผลการเรียน

1.1 การโอนผลการเรียนรายวิชาในหลักสูตรเดียวกัน

1.2 การเทียบโอนผลการเรียนรายวิชา (ต่างหลักสูตร) ในระดับเดียวกัน

2. การเทียบโอนความรู้และประสบการณ์ หรือผลลัพธ์การเรียนรู้

2.1 การฝึกอบรม

2.2 ผลการประเมินและรับรองสมรรถนะตามมาตรฐานอาชีพ

2.3 ประสบการณ์การประกอบอาชีพ

2.4 การศึกษาตามอัธยาศัย

หลักเกณฑ์

รูปแบบ 1 การโอนหรือการเทียบโอนผลการเรียนรายวิชา

การขอเทียบโอนความรู้และประสบการณ์รายวิชาเพื่อนับจำนวนหน่วยกิตสะสมต้องเป็นความสมัครใจของผู้เรียน โดยต้องมีหลักฐานที่เชื่อถือได้ว่ามีความรู้ ความสามารถ ทักษะ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ และประสบการณ์ที่ตรง หรือสอดคล้องกับสมรรถนะของรายวิชาที่ขอเทียบโอน

การโอนผลการเรียนรายวิชาหลักสูตรเดียวกัน กระทำได้ภายใต้เงื่อนไขผลการเรียนในรายวิชาหรือกลุ่มรายวิชาที่จะนำมาขอเทียบโอนต้องมีระดับผลการเรียนไม่ต่ำกว่า 2.00 จากระบบ 4 ระดับคะแนน หรือเทียบเท่า

การเทียบโอนผลการเรียนรายวิชาต่างหลักสูตรในระดับเดียวกัน กระทำได้ภายใต้เงื่อนไขผลการเรียนในรายวิชาหรือกลุ่มรายวิชาที่จะนำมาขอเทียบโอนต้องมีระดับผลการเรียนไม่ต่ำกว่า 2.00 จากระบบ 4 ระดับคะแนน หรือเทียบเท่า

ในกรณีรายวิชาที่ได้ระดับผลการเรียนต่ำกว่า 2.00 หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ และหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ให้สถานศึกษาจัดการประเมินสมรรถนะใหม่เพื่อวัดระดับผลการเรียนและเทียบโอน

การโอนหรือการเทียบโอนผลการเรียนรายวิชาตามรูปแบบ 1

การขอเทียบโอนความรู้และประสบการณ์รายวิชาเพื่อนับจำนวนหน่วยกิตสะสมต้องเป็นความสมัครใจของผู้เรียน โดยต้องมีหลักฐานที่เชื่อถือได้ว่ามีความรู้ ความสามารถ ทักษะ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ และประสบการณ์ที่ตรงหรือสอดคล้องกับสมรรถนะของรายวิชาที่ขอเทียบโอน

วิธีการเทียบโอนให้นำหลักฐานผลการเรียนรายวิชานั้น ๆ จากสถานศึกษาเดิม มาทำการตรวจสอบและเปรียบเทียบตามหลักสูตร โครงสร้าง/แผนการเรียน คำอธิบายรายวิชา เนื้อหารายวิชาและสมรรถนะรายวิชาที่จะขอเทียบ หากมีรายละเอียดที่ใกล้เคียงกันและมีจำนวนหน่วยกิตไม่น้อยกว่าหน่วยกิตของรายวิชาที่ระบุไว้ในหลักสูตร โดยมีเกณฑ์

การพิจารณาเนื้อหาในแต่ละหลักสูตรดังนี้

หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 60

หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 75 และ

หลักสูตรปริญญาตรีสายเทคโนโลยีหรือสายปฏิบัติการ ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 75

จึงจะสามารถเทียบโอนรายวิชานั้นได้

รูปแบบ 2 การเทียบโอนความรู้และประสบการณ์

2.1 ผลการฝึกอบรมจากหน่วยงานรัฐหรือเอกชน

การดำเนินการเทียบโอนจะกระทำได้ภายใต้เงื่อนไขต้องมีหลักฐานจากหน่วยงานรัฐหรือเอกชน ที่จัดการฝึกอบรมที่แสดงว่าเป็นผู้ที่มีสมรรถนะที่ตรงหรือสอดคล้องกับสมรรถนะของรายวิชาที่ขอเทียบโอน และจำนวนชั่วโมงการฝึกอบรมไม่น้อยกว่าจำนวนชั่วโมงการเรียนรู้ในรายวิชาที่ขอเทียบโอนตามหลักสูตร ในหนึ่งภาคเรียนของรายวิชาที่ขอเทียบโอน โดยจัดให้มีการประเมินทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ

หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 60

หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ไม่ต่ำกว่า ร้อยละ 75 และ

หลักสูตรปริญญาตรีสายเทคโนโลยีหรือสายปฏิบัติการ ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 75

กรณีผู้ขอเทียบโอน ประเมินไม่ครบตามเกณฑ์ที่กำหนด ให้ลงทะเบียนเรียนในรายวิชานั้นและเรียนใน สมรรถนะที่ยังไม่ผ่านการประเมิน เพื่อให้มีสมรรถนะครบถ้วนตามที่กำหนดในรายวิชา

2.2 จากผลการประเมินและรับรองความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์หรือผลการประเมิน และรับรองสมรรถนะตามมาตรฐานอาชีพ

การดำเนินการเทียบโอนจะกระทำได้ภายใต้เงื่อนไขการผ่านการประเมินและรับรองความรู้ หรือผ่านการประเมินและรับรองสมรรถนะตามมาตรฐานอาชีพที่สอดคล้องกับรายวิชา

หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 60

หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 75 และ

หลักสูตรปริญญาตรีสายเทคโนโลยีหรือสายปฏิบัติการ ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 75

กรณีผู้ขอเทียบโอน ประเมินไม่ครบตามเกณฑ์ที่กำหนด ให้ลงทะเบียนเรียนในรายวิชานั้นและเรียนในสมรรถนะที่ยังไม่ผ่านการประเมิน เพื่อให้มีสมรรถนะตามที่กำหนดในรายวิชา

2.3 ประสิทธิภาพการประกอบอาชีพ

การดำเนินการเทียบโอนจะกระทำได้ภายใต้เงื่อนไขมีหลักฐานการรับรองจากสถานประกอบการ หน่วยงาน หรือหลักฐานจากการประกอบอาชีพ ที่แสดงสมรรถนะทางอาชีพตรงหรือสอดคล้องกับ สมรรถนะรายวิชาที่ขอเทียบโอนและเป็นผู้ที่มีสมรรถนะที่ตรงหรือสอดคล้องกับสมรรถนะของรายวิชา ที่ขอเทียบโอน โดยจัดให้มีการประเมินทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ

หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 60

หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 75

หลักสูตรปริญญาตรีสายเทคโนโลยีหรือสายปฏิบัติการ ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 75

2.4 การศึกษาตามอัธยาศัย

การดำเนินการเทียบโอนจะกระทำได้ภายใต้เงื่อนไขเป็นผู้ที่มีสมรรถนะที่ตรงหรือสอดคล้องกับสมรรถนะของรายวิชาที่ขอเทียบโอน โดยจัดให้มีการประเมินทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ

หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 60

หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 75 และ

หลักสูตรปริญญาตรีสายเทคโนโลยีหรือสายปฏิบัติการ ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 75

กรณีผู้ขอเทียบโอน ประเมินไม่ครบตามเกณฑ์ที่กำหนด ให้ลงทะเบียนเรียนรายวิชาที่ขอเทียบโอนเพิ่มเติมบางรายสมรรถนะ

การเทียบโอนความรู้และประสบการณ์รายวิชา สามารถดำเนินการได้ทุกรายวิชาในทุกหมวดวิชา

หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ จำนวนหน่วยกิตที่ขอเทียบโอนความรู้และประสบการณ์รายวิชา ต้องไม่เกิน 3 ใน 4 ของจำนวนหน่วยกิต ตามโครงสร้างหลักสูตรแต่ละประเภทวิชา กลุ่มอาชีพและสาขาวิชา และตามแผนการเรียนที่สถานศึกษากำหนด

หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ต่อเนื่อง) จำนวนหน่วยกิตที่ขอเทียบโอนความรู้และประสบการณ์รายวิชา ต้องไม่เกิน 3 ใน 4 ของจำนวนหน่วยกิต ตามโครงสร้างหลักสูตรแต่ละประเภทวิชา กลุ่มอาชีพและสาขาวิชา และตามแผนการเรียนที่สถานศึกษากำหนด

หลักสูตรปริญญาตรีสายเทคโนโลยีหรือสายปฏิบัติการ จำนวนหน่วยกิตที่ขอเทียบโอนความรู้และประสบการณ์รายวิชา ต้องไม่เกิน 3 ใน 4 ของจำนวนหน่วยกิตรวมของหลักสูตร ทั้งนี้ หมวดวิชาสมรรถนะแกนกลาง (หมวดวิชาศึกษาทั่วไป) อาจได้รับการยกเว้นรายวิชา ที่ได้ศึกษามาแล้วในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง หรือระดับอนุปริญญา โดยให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการการอาชีวศึกษากำหนด

คุณสมบัติผู้ขอเทียบโอน

1. มีพื้นฐานความรู้ตามที่หลักสูตรแต่ละระดับกำหนด หรือ
2. อยู่ในสถานะผู้เข้าเรียนตามที่หลักสูตรแต่ละระดับกำหนด

Q & A

